ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

А. Вєрцева, аспірантка кафедри економіки Науковий керівник: д.е.н., проф. Гончаренко О.В.

Нині суспільство перебуває на етапі свого розвитку, коли більшість проблем вирішують на базі розробки й використання у виробництві нових технологічних і організаційних складових, нової техніки або інакше – інновацій. Інноваційна діяльність як складна динамічна система дії і взаємодії різноманітних методів, факторів і органів управління, установ, підприємств, які займаються науковими дослідженнями, створенням нових видів продукції, удосконаленням устаткування та засобів праці, технологічних процесів і форм організації виробництва на основі новітніх досягнень науки і техніки є важливою складовою прискореного розвитку, підвищення продуктивності праці, економії різних видів ресурсів, зменшення витрат і зниження собівартості виробництва продукції, нарощування її обсягів і загалом підвищення ефективності виробництва.

В агропромисловому виробництві розробка інновацій та їх впровадження пов’язані переважно з новими сортами рослин, виведенням нових порід тварин, новою технікою, новими ресурсозберігаючими технологіями, застосування яких здебільшого змінює характерні властивості сільськогосподарської продукції, що виробляється, але не приводить до появи нових видів продукції.

На відміну від інноваційної діяльності інноваційний процес слід розглядати як життєвий цикл інновації, тобто оцінювати етапи проходження ідеї від виникнення до її розробки і впровадження. Інноваційний процес зв’язаний зі створенням, освоєнням і розповсюдженням інновацій, у межах якого для одержання прибутку розробники інновацій створюють і просувають їх до споживача. Починається інноваційний процес з появи ідеї і закінчується її комерційною реалізацією.

Основними особливостями формування й розвитку інноваційного процесу в в агропромисловому виробництві слід вважати:

1) значні відмінності між регіонами країни за природно-кліматичними умовами і спеціалізацією виробництва; 2) різноманітність видів вироблюваної сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки, істотна різниця в технології обробки продукції, вирощуванні й годівлі тварин; 3) наявність великої різноманітності типів виробництва за різними організаційно-правовими формами та формами власності, розмірами, спеціалізацією, підпорядкованістю тощо; 4) значна залежність технологій виробництва в агропромисловому виробництві від природно-кліматичних умов, дорожньо-транспортних мереж, віддаленості від постачальницьких центрів і ринків збуту продукції й

інших факторів; 5) відособленість сільськогосподарських товаровиробників, віддаленість від інформаційно-консультаційних служб і організацій, які виробляють науково-технічну продукцію; 6) різний соціально-освітній рівень робітників агропромислового виробництва; 7) відсутність чіткого й науково обґрунтованого організаційно-економічного механізму передачі наукових розробок сільськогосподарським товаровиробникам і, як наслідок, суттєве відставання галузі в освоєнні інновацій виробництвом.

Отже, узагальнено структуру інноваційного процесу за тривалістю його в часі можна подати у вигляді чотирьох основних етапів: створення наукових розробок; розповсюдження інновацій (доведення інформації про інновації, навчання); освоєння інновацій у виробництві; оцінка ефективності інновацій.